הרב יצחק גינזבורג – לוויים במקום כהנים, שירה במקום קורבנות

אחרי שעסקנו בדברי רבנים שכבר אינם חיים היום, ניגע כעת בתפיסה עכשווית שהיא גם המחדשת ביותר. הרב יצחק גינזבורג, חסיד חב"ד, נשיא ישיבת 'עוד יוסף חי' ביצהר המלמד חסידות מזווית ייחודית ומקורית, העביר לקראת תשעה באב תשפ"ה סדרת שיעורים בנושא המקדש. 'מה הצרה הצרורה של תופסי התורה?', הוא שואל כמתריס, ומשיב - 'שהאידיאל הוא מה שהיה'.[16] בני תורה רוצים שהקב"ה יחדש ימינו כקדם - כלומר יחזיר אותנו לימי העבר. בעיני הרב גינזבורג יש להביט בצורה חדשה על בית המקדש. בשיחה העוקבת פורש הרב גינזבורג את ההצעה שלו, על בסיס חידוש של האר"י לפיו לעתיד לבוא יחליפו הלוויים את הכהנים. לפי הרב גינזבורג זהו לא חילוף טכני, אלא חילוף מהותי שמסיט את המיקוד של עבודת המקדש. לא רק הלוויים יהיו במרכז אלא גם העבודה שלהם - עבודת השיר.

בספר במדבר מכונה עבודת הלויים 'עבודת עבודה' (במדבר ד', מז), והרב גינזבורג מפרש כי זו העבודה הנעלה ביותר - 'לעתיד לבוא העיקר יהיה השיר, כנ"ל, וממילא הפירוש של "עבודת עבודה" יהיה על דרך "קדש הקדשים" או "שיר השירים", עבודה שמעל וכוללת את כל שאר העבודות, ועד שכל שאר העבודות תוכללנה לגמרי בעבודת השיר'.[17] השירה תכלול את כל עבודות המקדש, שיהיה היכל של שירה ושגב.

הרב גינזבורג מתבונן על התהליך שעברה התרבות האירופית, ומתאר אותו כתהליך של זיכוך ועידון תרבותי העובר מדם לזמר

ומפולחן לאמנות: 'היכל הפולחן הוחלף אצל הגויים בני התרבות באולם קונצרטים (שבו משמיעים יצירות של בטהובן וכו')... ממילא, לעומת זה בקדושה הוא היכל הנגינה של הקדושה... בית המקדש העתיד'. בדומה לרב משאש והרב הלוי, גם כאן התפיסה של הרמב"ם משמשת כדי להביט על התרבות שבה מתקיימת עבודת המקדש.[18] עמדה דומה מציגים גורביץ וערב בספרם 'אנציקלופדיה של הרעיונות', שם הם מסבירים את צמיחת המוזיקה הקלאסית לאחר 'שקיעת הרגש והפולחן הדתי', אז 'עלה הצורך בצורה חברתית חדשה שתאחד את הציבור, וזו התגלמה בישיבת הקהל בצוותא, בחגיגיות שקטה ומרוממת, תוך שותפות כמו-דתית בפולחן החילוני של המוזיקה שהחליף את פולחני העבר'.[19]

בהתבסס על קבלת האר"י, מתוך ביקורת על היצמדות לעבר ובעזרת נועזות מחשבתית ומקוריות מציע הרב גינזבורג תפיסה מרתקת על מקומו של המקדש בעת המודרנית. לא רק שהמקדש תואם את רוח הזמן הכללית, אלא שישנם גם מקורות קבליים שמרמזים לכך. הרב גינזבורג מצליח לתאר תמונה ציורית וצבעונית של עבודת המקדש העתידית, כזו ששונה מכל דבר אחר שדמיינו.